

Samisk kunst: “Illegal Spirits of Sápmi”

- ☐ Finn kunstner Anders Sunna, som står ved plenumssalen i 1. etasje. Han vil ta deg med for å vise deg kunstverket sitt “Illegal Spirits of Sápmi”.
- ☐ Snakk med Anders Sunna en gang til etter at du har kommet til galleriet. Han vil vise deg hvordan verket hans ser ut i virkeligheten, så du kan sammenligne med verket du finner her i Minecraft.
- ☐ Snakk med menneskene du treffer i galleriet. De vil gi deg mer informasjon om verket.
- ☐ Utforsk verket. Finner du den skjulte portalen?
- ☐ Følg stien og snakk med menneskene du treffer.
- ☐ Finner du kista? I så fall kan du ta med deg et reinskinn tilbake til Sametinget som premie.
- ☐ Finn Anders Sunna for å dra tilbake til Sametinget.

Tips!

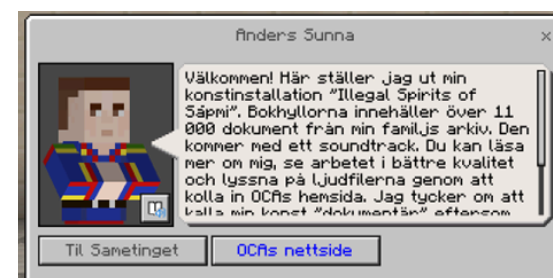
Utforsk bildene ved å gå **VELDIG** nærme dem!

Trykk på knappen for å bli med Anders til galleriet for å se kunstverket hans.

“Illegal Spirits of Sápmi” (2022)

Trykk på knappen med blå skrift for å se verket til Sunnas.

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.
Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim
Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.
Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Til læreren:

Etterarbeid - småskolen

Samtale med elevene om punktene under:

Denne delen av vår samiske verden er en masteroppgave laget av Katrine Sirnes Nesheim. Verket elevene møter i galleriet er “Illegal Spirits of Sápmi” (2022), laget av Anders Sunna og utstilt under Veneziabiennalen i 2022. Verket består av mixed media, lyd og arkivdokumenter. Sunna har laget fem større motiver som er plassert i kronologisk rekkefølge, og som forteller om Sunnafamiliens femti år lange (pågående) kamp mot den svenske staten.

La elevene utforske mangfoldet i motiver og visuelle uttrykk. De kan sammenligne elementer i verket i Minecraft med slik verket ser ut i virkeligheten. Katrine har dokumentert hele sin prosess, og begrunnelser for de valgene hun gjorde da hun skulle lage en representasjon av verket i Minecraft. Se mer [her](#).

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Relevante kompetansemål etter 4.årstrinn:

- presentere menneskerettigheter og rettigheter som barn har, og reflektere over hvorfor disse rettighetene finnes (Samfunnsfag)
- presentere årsaker til at samene har urfolksstatus i Norge, og beskrive forskjellige former for samisk kultur- og samfunnsliv før og nå (Samfunnsfag)
- samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet (Samfunnsfag)
- utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk (KRLE)
- utforske mangfold i motiver og visuelle uttrykk i kunst fra ulike verdensdeler og lage en digital presentasjon (K&H)

Forslag til ressurser og støtte for læreren:

- [OCA](#): “The Sámi Pavilion”, Venezia - Anders Sunna (på engelsk)
- [Padlet](#): Katrine Sirnes Nesheims dokumentasjon av prosessen med å lage verket til Sunnas i Minecraft.

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Etterarbeid - mellomtrinnet

Undersøk og reflekter:

Denne delen av vår samiske verden er en masteroppgave laget av Katrine Sirnes Nesheim. Verket elevene møter i galleriet er “Illegal Spirits of Sápmi” (2022), laget av Anders Sunna og utstilt under Veneziabiennalen i 2022. Verket består av mixed media, lyd og arkivdokumenter. Sunna har laget fem større motiver som er plassert i kronologisk rekkefølge, og som forteller om familien Sunnas femti år lange (pågående) kamp mot den svenske staten. Den starter med Reindriftsloven fra 1971.

- La elevene utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger vises i kunsten til Anders Sunna.
- Det ligger mye arbeid og mange tanker bak prosessen i å utforme dette oppdraget, og hele prosessen er dokumentert i en [padlet](#). La elevene utforske arbeidsprosessen til Katrine og let etter begrunnelser for de valgene hun har gjort for å overføre dette verket til Minecraft.
- Det er ikke bare Anders Sunna som bruker kunst for å gi uttrykk for den urett han og familien opplever. Reindriftsloven av 2007 i Norge fastslo at det skal settes tak for hvor mange reinsdyr man kan ha i hvert beiteområde. Dette fikk store konsekvenser for Jovvset Ánte, og førte blant annet til at søsteren hans, Maret Anna, laget et kunstverk av 400 hodeskaller av rein som en protest. Dette verket henger i dag i vestibylen på Nasjonalmuseet. Máret Ánne Sara hadde også utstilling ved Veneziabiennalen i 2022 sammen med Anders Sunna.

Undersøk saken til søsknene Sara.

- [NRK.no](#): Staten seiret over Jovvset Ánte i Høyesterett
- [NRK.no](#): Henger 400 hodeskaller utenfor Stortinget
- [Nasjonalmuseet](#): Máret Ánne Sara - Pile o`Sapmi

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Relevante kompetansemål etter 7.årstrinn:

- utforske hvordan mennesker i fortiden livnærte seg, og samtale om hvordan sentrale endringer i livsgrunnlag og teknologi har påvirket og påvirker demografi, levekår og bosettingsmønstre (Samfunnsfag)
- reflektere over hvorfor konflikter oppstår, og drøfte hvordan den enkelte og samfunnet kan håndtere konflikter (Samfunnsfag)
- utforske ulike sider ved mangfold i Norge og reflektere over menneskers behov for å være seg selv og for å høre til i fellesskap (Samfunnsfag)
- drøfte hva likeverd og likestilling betyr for et demokrati, og utvikle forslag til hvordan man kan motarbeide fordommer, rasisme og diskriminering (Samfunnsfag)
- samtale om menneske- og likeverd og sammenligne hvordan menneskerettighetene er blitt og blir ivaretatt i ulike land (Samfunnsfag)
- utforske hovedtrekk ved historien til samene og de nasjonale minoritetene i Norge og presentere rettigheter samene og de nasjonale minoritetene i Norge har i dag (Samfunnsfag)
- utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer (KRLE)
- reflektere over eksistensielle spørsmål knyttet til menneskets leveste og levekår og klodens framtid (KRLE)
- gjøre rede for hva menneskerettighetene innebærer for ytringsfrihet, religionsfrihet og religiøse minoriteters situasjon i Norge (KRLE)
- utforske og reflektere over hvordan følelser og meninger vises i kunst, og bruke symbolikk og farge til å uttrykke følelser og meninger i egne arbeider (K&H)

Forslag til ressurser og støtte:

- [NRK.no](https://www.nrk.no/kunstnerliv): Kunstnerliv - Máret Ánne Sara og Niillas Somby
- [OCA](#): “The Sámi Pavilion”, Venezia - Anders Sunna (på engelsk)
- [OCA](#): “The Sámi Pavilion”, Venezia - Máret Ánne Sara (på engelsk)
- [Padlet](#): Katrine Sirnes Nesheims dokumentasjon av prosessen med å lage verket til Sunnas i Minecraft.
- [NRK](#): “Det er her det brenn”. Møt syv samiske samtidskunstnere fortelle om sin historie og kamp.

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Etterarbeid - ungdomstrinnet

Undersøk og reflekter:

Denne delen av vår samiske verden er en masteroppgave laget av Katrine Sirnes Nesheim. Verket elevene møter i galleriet er “Illegal Spirits of Sápmi” (2022), laget av Anders Sunna og utstilt under Veneziabiennalen i 2022. Verket består av mixed media, lyd og arkivdokumenter. Sunna har laget fem større motiver som er plassert i kronologisk rekkefølge, og som forteller om Sunnasfamiliens femti år lange (pågående) kamp mot den svenske staten. Den starter med Reindriftsloven fra 1971.

- Undersøk hvordan Anders Sunnas kunst bidrar i samfunnskritikk. La elevene finne inspirasjon hos Sunnas til å skape egne kunstuttrykk som belyser utfordringer i egen samtid

Det ligger mye arbeid og mange tanker bak prosessen i å utforme dette oppdraget, og hele prosessen er dokumentert i en [padlet](#). La elevene utforske arbeidsprosessen til Katrine og let etter begrunnelser for de valgene hun har gjort for å overføre dette verket til Minecraft.

- Drøft hvordan Minecraft eller lignende teknologi kan gi muligheter for kommunikasjonsformer og opplevelser i skapende prosesser og produkter. La gjerne elevene finne inspirasjon til å lage lignende verker selv i Minecraft.
- Det er ikke bare Anders Sunna som bruker kunst for å gi uttrykk for den urett han og familien opplever. Reindriftsloven av 2007 fastslo at det skal settes tak for hvor mange reinsdyr man kan ha i hvert beiteområde. Dette fikk store konsekvenser for Jovvset Ánte, og førte blant annet til at søsteren hans, Maret Anna, laget et kunstverk av 400 hodeskaller av rein som en protest. Dette verket henger i dag i vestibylen på Nasjonalmuseet. Máret Ánne Sara hadde også utstilling ved Veneziabiennalen i 2022 sammen med Anders Sunna. Undersøk saken til søsknene Sara.

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

- [NRK.no](https://www.nrk.no): Staten seiret over Jovsset Ánte i Høyesterett
- [NRK.no](https://www.nrk.no): Henger 400 hodeskaller utenfor Stortinget
- [Nasjonalmuseet](https://www.nasjonalmuseet.no): Máret Ánne Sara - Pile o`Sapmi

Relevante kompetansemål etter 10.årstrinn:

- drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger (Samfunnsfag)
- utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur (Samfunnsfag)
- reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst (Samfunnsfag)
- utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd (Samfunnsfag)
- gjøre rede for fornorskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå
- reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold (Samfunnsfag)
- utforske hvordan digitale verktøy og ny teknologi kan gi muligheter for kommunikasjonsformer og opplevelser i skapende prosesser og produkter (K&H)
- analysere hvordan identitet og stedstilhørighet kommuniseres i arkitektur, klestradisjoner, kunst eller gjenstander, og integrere kulturelle referanser i eget skapende arbeid (K&H)
- undersøke hvordan kunst, inkludert samisk kunst, kan bidra i samfunnskritikk, og skape kunstuttrykk som belyser utfordringer i egen samtid (K&H)
- identifisere og drøfte aktuelle etiske problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, bærekraft og fattigdom (KRLE)

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.

Forslag til ressurser og støtte:

- [YouTube](#): Samiske veivisere forklarer verket til Anders Sunna under Veneziautstillingen (på engelsk) (Fra 17.06)
- [NRK.no](#): Kunstnerliv - Máret Ánne Sara og Niillas Somby
- [OCA](#): “The Sámi Pavilion”, Venezia - Anders Sunna (på engelsk)
- [OCA](#): “The Sámi Pavilion”, Venezia - Máret Ánne Sara (på engelsk)
- [Padlet](#): Katrine Sirnes Nesheims dokumentasjon av prosessen med å lage verket til Sunnas i Minecraft.
- [NRK](#): “Det er her det brenn”. Møt syv samiske samtidskunstnere fortelle om sin historie og kamp.

Dette oppdraget er utviklet som en del av masteroppgaven til Katrine Sirnes Nesheim.

Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø og Katrine Sirnes Nesheim

Minecraft-innhold: Katrine Sirnes Nesheim, Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.

Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.